

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Feladó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közölünk

Ébred az ország.

Makó, jan. 16.

Minden független embernek örömet okoz az a mozgalom, ami az országszerte folyik, mert kétségtelen, hogy: ébred az ország. A rab-bilincseket tördelik az élnyomok; a bezárt kapukat döngetik a kicsukottak; bebocsátást kérnek a jogtalanok. Nem! Nem kérnek, hanem követelnek és követeléseikhez fenyegetéseket csatolnak. És attól a néptől, amely megmutatta, hogy vérzeni is tud jogaiért, ezeket a fenyegetéseket komolyan kell fogadnunk.

Az általános választójog tábora napról-napra örvendetesen gyarapodik. Még könnyen visszaemlékezhetünk azokra az időkre, amikor az általános, egyenlő és titkos választójogot a parlamentben csak egy kisdéd csoport követelte, élén Justh Gyula nemes alakjával. Ma 120 főnyi ellenzék sorakozik a választójog programja mögött és ez a tábor munkapárti erősítésekkel napról-napra gyarapodik. Még élénk emlékezetünkben él az az idő, amikor a Kossuth párt még aggodalmaskodott az általános, egyenlő és titkos választójog miatt. Alig másfél éve Kossuth Ferenc még egyik vezércikkét a másik után írta, amelyekben a magyar nemzeti szupremáciát féltette az általános, egyenlő és titkos választójogtól. Es ma? Egységesen, mint egy falanx áll a szövetkezett ellenzék a választójogi programm mögött.

Mindenfelől olyan hírek érkeznek, hogy recseg-ropog a munkapárt épülete és nincs messze az az idő, amikor összedől. A munkapártot legértékesebb, legönérzetesebb tagjai hagyták ott. A kilépések sora koránt sincs még befejezve. A közel jövőben még a kilépések sorozata várható.

Míg a választójog mögött kezdetben csak a függetlenségi és 48-as párt és a munkásság sorakozott, ma már az ellenzéken kívül ott áll a kispolgárság, a középosztály is. Az adótványeknek köszönhetjük ezt. A kormány remélten látja, hogy eddigi leglihebb voksa az ellenzékhez pártoltak. Az adómozgalom sokkal na-

gyobb hullámokat vert, mint azt eleinte remélni lehetett és nagyon közel fekszik az a feltevés, hogy a kormánynak nem is volt olyan kellemetlen a választójogi javaslat hirtelen kipattanása, mint azt mutatta, sőt nem lehetetlen, hogy éppen a kormány pattantotta ki ragaszkodásával idő előtt a tervezetet, hogy elterelje a figyelmet az adótványok elleni mozgalomról.

A városokra alapíthatott leginkább a kormány; ez tele van hivatalnok elemmel, nagytőkéssekkel, no meg siréberekkel, a kormánytól függő kereskedőkkel és iparosokkal. Ezeket sikerült az adótványokkal maga ellen lázítani. Sorra nyilatkoznak a nagy városok és maga Arad, Tisza István kerülete is a pápája ellen nyilatkozik. Mindenfelé az ellenzék

erősödéséről érkeznek a hírek.

Egyik legimpozánsabb mozzanat volt a kolozsvári függetlenségi párt fényes győzelme a törvényhatósági választásoknál, mely természetesen Erdély álláspontját tükrözi vissza. A kilépett munkapárti képviselőket mindenfelé ünnepelek, a megkísérlett bizalmatlansági nyilatkozatok kudarcot vallanak és visszafelé sülnek el.

Az az út, amelyet Justh Gyula kijelölt, tehát helyesnek bizonyult. Az országot sikerült felébreszteni közönyéből. Előre a megkezdett uton! Minden gyülekezést, testületet, egyesületet fel kell használni arra, hogy az ország közvéleményét felvilágosítsa még jobban. Ennek az agitációs munkának haszna meglesz. Eredménye nem lehet más, mint a munkapárt bukása.

mult éjjeli nagy ködben sikerült észrevétel nélkül átjutni a Dardanellák előtti cirkáló torpedózónának vonalán. Ma délbén a Medzsidia megjelent Syra előtt és bombázta a lőporraktarakat és szételepeket, de eredmény nélkül. Csak a villanyos művet rongálta meg, úgy, hogy a város kapuját nem lehetett világítani. Este a Makedonie nevű segédcirkálót, mely nyolc napja kormányának javítása végett a kikötőben van, a Medzsidia meglepte és 15 ágyú lövést tüzelt rája. A Makedonia parancsnoka, attól tartva, hogy a bombázás a hajóban nagy kárt tehet, a hajót a syrai kikötőben elsüllyesztette. A legénységet előbb partra szállította és megszállotta vele a rakpartokat, hogy segítsenek a reád fenntartásában és erősítsék az őrséget. A Medzsidia közben Syrát Kis-Azsia irányában elhagyta. A szénraktárak bombázásánál két munkást megöltek a golyók. A török flotta többi hajói nem hagyták el a Dardanellákat.

Szerb-montenegrói unió.

Politikai körökben híre jár, hogy a londoni szerb és montenegrói delegátusok között felmerült Montenegró és Szerbia jövődő viszonyának kérdése is és e tárgyban megbeszéléseket is folytattak. Felvetődött az a terv, hogy Szerbia és Montenegró unióban egyesüljenek. Egyik történelmi multtal bíró szerb városban évenként egybeülő közös parlament intézné a két egyesült balkáni állam ügyeit. Hír szerint e terv teljesen reális s a békekötés megtörténte után menten hozzálátnak az idea megvalósításához.

Törökország helyzete
vígazstalan.

A Frankfurter Zeitung levelezője jelenti Konstantinápolyból: A török sajtó harcias hangjából nem kell a hadművelet újra felvételére következtetni. Mindazonáltal, ha a háboru újra kezdődne, tehát győzedelmeskedne a török tisztek kotizsája, a kirk-kilissei és lüleburgasi vereségeknél is rémesebb csapások várnának Törökországra. A közel egyhónapos fegyverszünet alatt ugyanis ugyiszólván semmi sem történt a hadsereg harcképességének és moráljának emelésére s éppen így nem javították

Dugába dőlt a béke.

Ismét háboru lesz.

A Balkánon ismét kiütött a háboru. — Medzsidia bombázta Syriát. — A szerb-montenegrói unió. — Törökország helyzete vígázstalan. — A hatalmak egyesítése. — A szerb hadügyminiszter lemond.

A Balkán államok új követelése.

Minő más a balkán koncert megzavarásának jelentősége ma, hogy szövetségbe állván négyen; egyesült erővel rátámadtak arra a lerongyolódott, koldusboton támolygó emberre, aki a béke rendőrségéhez, a nagyhatalmakhoz élte megmentéséért könyörög csupán. A balkán koncerttel immár a nagyhatalmak koncertje versenyez s bár titkolják, de érzik a fájdalmat amiatt, hogy ebben a nagy osztoz-

kodó koncertben ők nem vettek részt. Tányérozván, az ő javukra is jutott volna valami. Most aztán, az egybe nem illő kis- és nagyhatalmi koncertből olyan bábeli koncert keletkezett, amelynek vége, aggodunk, az lesz, hogy a balkáni verekedéssel egybekötött balra a nagyhatalmak is kierőszakolnak meghívót.

Medzsidia bombázta Syrát.

A Medzsidia török cirkálóinak a

Sárga takarmányrépa

kisebb és nagyobb mennyiségben métermázsánként az udvarban kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Föld bérlet!

500 hold szántóföld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,
összesen 800 hold.

A szántóföld fekete kötött talaju,
8—10Mm. kis holdankénti termés-
hozammal, szép lakással és gazda-
sági épületekkel, ingyen takarmánnyal.

Kedvező árban es
feltételekkel kiadó.

Értekezni lehet

Iritz Miksa makói lakossal

sulyos finánciális helyzetüket sem. Négy év óta most történt először, hogy az esedékes havi fizetéseket nem tudták kiszolgáltatni. A három millió font kölcsön ügye sem jutott egy lépéssel előbbre. A nagy rémet, angol és francia bankok, amelyek hajlandóak a devolált török pénzvisszonyok rekonstrukciójára, nem akarják előlegekel tenni a háború elnyújtását.

Ezek következtében az ifjú-török mozgalom napról-napra észrevehetőbben erősödik. Tegnap például az a hír terjedt el, hogy Enver bey, a Kyrenaika védelmére felszólitott vitéz pasa utolsó ízben követelte Nazim pasa tábornoktól, hogy hagyja el pozícióját. Különös székszisszel nézik az ifjutörök az öregek tanácsának egybehívását.

Bassorak vilájetben messzeágazó szeparatizmus mozgalom van keletkezében, amelyek élén Bassorak képviselője. Latil pasa áll. A mozgalom mult héten indult meg és számos kormányhivatalnok letételével kezdte meg működését. A török kormány a nagyon is sulyos mozgalommal egyelőre nem száll szembe.

A hatalmak egyesítése.

Az a kollektív jegyzék, amelyet a nagyhatalmak nagykövetei a portának átnyújtani készülnek, már Konstantinápolyban van. A jegyzék átnyújtásának időpontja még a nagykövetek megállapítására vár. Ami a jegyzék hatásának estélyeit illeti, arra vonatkozólag a hármastente egyes orgánumai azt a kísérletet tették, hogy a helyzet bizonytalanságáért Ausztria-Magyarországot okolják, aki ebben a kérdésben különös politikát folytatva, a béke-akció sulyát megintgatja. Romániát is azzal vádolják, hogy a bolgárokkal való konfliktusát azért huzta, hogy ebből Törökország bátoritást merítsen. Természetesen Romániának nincs olyan tendenciája, mint aminőt insznuálnak neki. Ami a monarchia elleni bujkáló vádat illeti, hát Ausztria-Magyarország a béke kérdésében oly nyíltsággal és energiával foglalt állást, hogy a tényállás elhomályosítani akarását azon kísérletek közé sorolhatók, amelyek csak arra szolgálnak, hogy a monarchia békeszeretét kétségesnek tüntessék föl.

A szerb hadügyminiszter lemond.

A tisztelt kinevezése és kiűntetése miatt válság tört ki a kormányban és Putnik hadügyminiszter le akar mondani, mert nem akar beleegyezni abba, hogy olyan tisztet is kiűntessenek, aki kik nem a harctéren szereztek érdemeket. Egy másik jelentése szerint a Pasics kormány állása erősen megrendült és valószínűnek tartják, hogy a békekötés után a kormányban el kell távoznia helyéről.

A balkán államok új követeléseij

Az eddigi engedelményeket is keveslik a Balkán-szövetségek és mint itteni diplomáciai körökben hitelesen tudják, a nagyhatalmak kollektív eljárása után azzal a követeléssel fognak fellépni, hogy a porta nevezzen ki egy-egy Balkán-állambeli politikust mint tanácsadót az ozmán birodalom keresztény lakóinak kulturális és igazságügyi kérdéseiben való döntésre. A követelés szerint a kinevezés mindig öt évre szólana.

Remélhető és kívánatos is, hogy a machinációknak konstantinápolyban ne legyen valami erős hatások

mert nagyon fontos az, hogy Konstantinápoly kételkedés nélkül higgyen abban, hogy a béke egész Európa közös kívánsága. Európa nem követ turkophobe politikát amikor a portának engedékenységet tanácsol. Egy tény határozottan leszögezhető: flotta-lemonstrációról egyelőre szó sincs.

Az egyke rendszer.

Makó, jan. 16.

Egy régi közmondás azt hirdeti, hogy nincs az a titok, amit még a tyúk is ki ne kaparna. Ez a közmondás azért nevezetes, mert a titkokat — úgy vélik — mélyen el lehet temetni, holott a tyúk leginkább jóformán a földszinén kaparász. Bölcsen azt tartja, hogy a földszinre kerül a kukac s sok más férges megymás, csak meg kell találni, idejét bevárni.

Az egyke rendszer egyik fajtáját, mint titkot nem igen kell kikarászni. Síralsman nyilvánvaló az. Tudniillik az agglégénység. Ez is egyke rendszer, amennyiben egy ember éli le virágtalan, disztelen életét egyedül egymagában.

Ez az agglégénységnek a saját külön baja, [vagy szerencsége] de ez állapot nem idézhet elő másnak szerencsétlenségét, épen nem csinálhatja meg a tulajdonképeni, az igazi „egyke” rendszert. Hogy miért egykezik, — becézgetik — ezt a fertelmes vadállatot, az igazán talány. A becézgetés rejtelme csak az elnevezésnél marad meg, ellenben magyarázatot talál a kivitelnél, a cél tekintetében, amely áttapos minden nehézséget, minden veszedelmet, csak hogy sikert érjen el. Nem kell a háznál csak egy gyermek! Ez az elv, ez a sajátos „rendszer.”

Hát tényleg lehet ez? Van ilyen manipulatio? Lenni kell, mert ország-világ beszél, kiabál, ordít arról a bestiáról általában és pletykáz, suttog, zizeg, integet, szemvágva hunyorgat esetenként.

Mondják, hogy ahol egy gyermeket terem a jó Istenke, ott nem apad ki rendszerint az aranykut, nem ég le a gölya néni szárnya a második angyalka szállításánál sem. Mégis lájuk, tapasztaljuk, bujkálva tovább adják, hogy némely helyeken lenne — lenne-lenne és nincs, nincs több egy gyermeknél. Erőteljes a férfi, jó állású a feleség, nem veri el a termékenység talaját a lehetetlenség jégesője, nem fojtja le a házassági köteletség tudását a képtelenség aszálya és mégis elmarad a második családi öröm, a második gyerek.

Fiatal asszonyok egyszerre csak olyan betegségbe esnek, amiről nem kérdez hangosan senki; megfekszik az ágyat egy pár hétig, — nagy betegen — és látszólag nem törődik velük senki. Főkéül a menyecske halványan, sápadtan, beteges gyengeséggel, fogyatkozott termettel. Suttognak négy szem közt fel nem fedhető titkokat.

Azután megerősödik az asszonyka, elgyengül a sugás-bugás és enyészethe sülyedt egy tökölösbabának indult semmiség.

Nehéz ezen a társadalmi rákfenn segíteni. Mindig akadnak lelketlen poroszlok, undok segítőárs szakértők, akik ezt a rut mesteriséget elősegítik. A mi vidékünket még nem lepte el — talán — tulmértékben a baj. A földmives nép asszonyai szülnék egészséges, erőteljes gyermekeket, féltucatot vagy

azonfelül is, amennyi az Isten ad. Hja a szegény nép nem fél attól, hogy nem lesz miből eltartani két-három gyermeket!

Ki kell találni valamelyes eszközt a baj beszüntetésére vagy legalább arra, hogy ne öltson erősebb mérveket az egyke rendszer átka. Addig is, míg az ellenőrzés lehetőségét kitanulják, legyen az egyke-eknek zord az éjjeli álma; fekdűje meg agyukat a bűnismeret nyugtalansága, riogassa féltalmu öntudatukat a nappali suttogásnak éjben, bömbölő harsogása. Cseléd-szaj, szomszéd-szó fecsegése növelje terjedélmere a lappongó félszet. Járjon fel a kísértete annak a sűrű látományeak, hogy az egyke, — az egyetlen — is elköltözhet ez árnyék világból és akkor a szétkitépdesett másikat vajh honnan szedik elő. Reszkessenek a tyúk kikaparási közmondástól! Mert, — ördög a tudója — férges az egyke-ek szemégtödre, van mit kaparni a hírvlvs tyúkjainak.

Egyelőre ez a kis átok — bokréta legyen a riogató, a megtorló seprű.

A makói törvényszék ügye.

Küldöttség a miniszternél.

Makóváros képviselőtestülete, mint megírtnk, e héten tartott közgyűlésében tárgyalta a Makóra visszahelyező törvényszék ügyét mikor akként határozott, hogy a város a törvényszék visszaállítására vonatkozólag kész a legmeszebb menő áldozatot meghozni és kimondta azt is, hogy a képviselőtestületnek azt a határozatát a polgármester elnöklésével egy 2-3 tagból álló bizottság személyesen kézbesítse az igazságügyi miniszternek.

Az elmult közgyűlés jegyzőkönyvét ma délelőtt hitelesítették, mely után a polgármester a küldöttség tagjairól gondoskodott. A küldöttségben jelentkeztek. Hervay István alispán Dózsa Sámuel dr. vármegyei tiszti főügyész Demkó Pál dr. kir. közjegyző, Kayser Lajos esperes plébános.

A küldöttség Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ma délután a két órai gyorsmotorral Budapestre utazott, hogy holnap délelőtt kézbesítsék az igazságügy-miniszternek Makóváros következő határozatát.

Nagyméltóságn m. kir. Igazságügy Miniszter Ur!

Kegyelmes uram!

Az 1879-ik évben megszüntetett makói kir. törvényszék visszaállítása iránt ugy Makó város közönsége mint Osanádvármegye törvényhatósága ismételten feliratot intézett a magas kormányhoz, részletesen kifejtve azon nagy igazságügyi szempontokat és Makó városát s egész Osanádvármegyét érintő kulturális, gazdasági és forgalmi érdeket a melynek ezen kir. törvényszék visszaállítását indokolják, sőt főleg a magyarság szempontjából szükségessé teszik.

A megelőző kormányok a Nagyméltóságoknak nagynevű hivatali elődei méltányolva feliratunkban kifejtett hathatós indokainkat a makói kir. törvényszék visszaállítását nemcsak megígérték, de azt ol is határozták. A magas kormánynak ezen elhatározása folytán Excolentiádnak

közvetlen hivatali elődjének 1912 évi december hó-23 41379/1912, szám alatt kibocsátott rendeletével felhívott Makóváros, miként a kir. törvényszék visezállítási költségeihez való hozzájárulás iránt nyilatkozzék illetve ezt biztosítsa.

A rendeletet a képviselőtestület elé terjesztvén, az a legnagyobb lelkesedéssel hálával fogadtatott és a magas kormánynak egy nagy magyar alföldi város és vármegye iránti igaz jó akaratában feltétlenül megbízva — egyhangulag meghozta az ide mellékelt határozatot, amely szerint Makó város a kir. törvényszék visszaállításának lehetővé tétele céljából minden tőle telhető áldozatot s hozzájárulást meghozni kész.

Mint hogy pedig ezen hozzájárulás mérvének meghatározása főleg pedig a kir. törvényszék elhelyezésére szükségelt telkek kijelölése helyesen csak a magas kormány által eszközölhető s helyes és a törvénynek mindenben megfelelő határozatot csak úgy hozhatunk, ha a hozzájárulás számszerűleg is meghatározatik — a képviselőtestület rendelkezéséhez képest — legmelyebb tisztelettel kérem Excolentiádat, miként a makói kir. törvényszék visszaállítását illetőleg a magas kormánynak a hivatali elődeinek elhatározását magáévá tenni és a megszerzendő telkek kijelölésére szakértőjét mielőbb kiküldeni és Dr. Galambos Ignác polgármester meghallgatásával a hozzájárulás mérvét meghatározni és elhatározásáról a város közönségét iratlag értesíteni kegyeskedjék.

Makón, 1913 január hó 16.

Legmelyebb tisztelettel:
Makó város közönsége nevében
Dr. Galambos Ignác
polgármester.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Jan. 17. Péntek Római kath. Bódog Gör kath Jan 4 Szilveszter Nap 4 é 7 óra 46 percekor nyu. szik 4 óra 34 percekor.

Időjelés. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkező jelentése szerint a következő időjárás várható. Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. Sürgönyprognózis: Eryhe elváve csapadék. Déli hőmérőket: 3 6 Celsius.

— Hitelesítő közgyűlés. Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ma délelőtt hitelesítették Makóváros január havi közgyűlésének jegyzőkönyvét.

— Dmke műsoros estélye. Miután a Dmke-estély rendezősége oly fényes apparatussal készült az előadásra, helyén való egyet-mást részletekben tudtul adni a programmból. Itt adjuk a kitűnő balletnek, a Babatündérnek szereplőit s táncosait. Mechanikus Rosztócy Rezső mechanikusné, Cirbus Gizi, hollandus Rásky Jenő, hollandusné, Kohajda Rózi, fiuk Dózsa Magda, lányuk Hubert Böske, postás iij Hervay István, massengerboy Demkó Imre, francia szobalány Tőkey Márta, angol pár Tarnay Ilonka és Návay Henni, francia babák Hervay Lily és Tőkey Aliye, tiroli kettős Nagy Mariska és Pataky Fella, kis babák Kocsis Lily és Bán Duci, matrózok Kudar Jolán és Kaufman Cilly, spanyol abákk Demkó Margit, és Hervay Mariska japán pár Havas Hajnalka és Schvarcz Szerén, harlekisz duett Kiss Magda és Nagy Manó, pillangók Draskócy Mici Posztócy Mici Udvardy Mariska babatündér Demkó Böske.

— Az izraelita nőegylet teauzsonnája. A makói jótékony izraelita

nőgyelet vasárnap délután 5 óra kor tartja meg a kereskedők egy-letében második teauszonnáját. A nőgyeletnek eme teauszonnái minden évben igen látogatottak voltak és mindannyiszor kellemes szórakozást nyújtottak a megjelenteknek. Az intelligens közönség bizonyára most is tömegesen vesz részt a nőgyeletnek vasárnapi teauszonnáján annyival is inkább, mert a nőgyelet a jövedelmet a tél nyomora folytán szükségét szenvedő szegény családok támogatására fordítja.

Egy boldogtalan makói házasság. Stamlicki Amália makói születésű nem annyira él, mint inkább egy boldogtalan házasság nyúga alatt. Részeges férje folyton üti veri, sőt legutóbb leszurással fenyegette úgy, hogy a szegény megijedt asszony kimenekült az utcára s egész éjjel az utcán barangolt, mert félt a brutális férjétől, aki már többször okot szolgáltatott arra nézve, hogy felesége hitelt adjon gyilkos fenyegetésének. A szerencsétlen asszony ma a rendőrségtől kért védelmet kegyetlen férje elől. A rendőrség a bűsz suszter ellen megindította az eljárást. A szegény asszonyt pedig megnyugtatta, ha ugyan megnyugodott.

Részeg legények egy makói korcsmában. Részeg legények duhajkodtak tegnap este egy honvédi korcsmában s pedig oly botrányt csaptak, hogy a korcsmáros, mint érzékenyen károsult ember jelent ma meg a rendőrségen s panaszt tett elmondván, hogy Győrfi János és Székely Ferenc tegnap este részegen jöttek be korcsmájába s pálinkát kértek. A korcsmáros, egy jámbor ortodox zsidó megijedt a részeg legényektől s nem akarta kiszolgálni a legényeket, akik ezen annyira felbőszültek, hogy neki estek a szűk kis honvédi korcsmának s azt fenekesülve feiforgatták. Össze-vissza törtek zúztak mindent. Végre a korcsmáros elszaladt egy rendőrhöz, aki ugyan már akkor jött, mikor a legények már minden összetörhetőt, összetörtek, csak a korcsmáros fejét nem, de azért mégis elég jókor jött a rendőr, hogy a két legényt bekisérje a rendőrségre, ahol majd megszámlaltatják őket duhajkodásukért.

Meghívó. A makói honvédvárosrészi társaskör 1913. évi január hó 19-én délután 3 órakor tisztújító közgyűlést tart, melyre a tisztelt tag urakat ezennel meghívom. Vigh Pál elnök.

A királyhegyesi halálból áldozata. A királyhegyesi halálból áldozatát Simondán Jánost ma délelőtt toloncolták fel a közpórházban, a törvényszék meghagyásából. A boncolás megejtése után a szerencsétlen legény hulláját szűlei hazaszállították Királyhegyesre, amely szállításra a hatóság megadta az engedélyt. Simondánt holnap délelőtt temetik el Királyhegyesen.

A közönség szórakoztatása lehet csak annak az ujtásnak a célja, a melyet az Uránia szombat esti előadásától kezdve meg akar honosítani. Ennek igazolására álljon itt a legközelebbi egész heti slager jegyzék: „Boszorkánytűz” — Saharét ausztrália táncosnővel a címszerepben; „Tábornok gyermekei” Asta-Nielsen világhírű alakításában; „Halál ugrás” Lissi Nabuséka a gyönyörű lengyel színésznő felléptével; „A kémnő” a modern diplomácia legérdekesebb eseményeivel; „Ég a malom” Nordisk slager a modern életbe vitt Rómeó és Julia tragédiája; „Lóháton a halálba” egy érdekes szerelmi dráma hűsített kém történet; „A dinamit kalál”, „Dráma a tengeren” a legszebb

mozi színész Waldemar Poglanderer a főszerepben. — Annnytra ki-tünően összeállított műser ez, amely a közönség minden szórakozni vágyó tagját a legelterjedtebb mértékben ki fogja elégíteni. Nem is késünk a közönség érdeklődését esuton is felhívni.

Tolvajvilág a makói tanyák között.

A vakmerő tolvaj elmenekült.

A makói tanyák lakóit egy eddig ismeretlen vakmerő tolvaj garázdálkodása tartja izgalomban. Hol itt, hol amott üti fel a fejét egy nyulánk természetű alak, aki éjjelenként meg-megjelenik egy-egy tanya körül s ami keze ügyébe esik elloppja. Ezen a héten már két helyütt próbált betörni. Egyik helyen sikerült a tolvajlás, a másik helyen azonban felbőrdt a ház őrszével megbízott béres s lármát csapott, mire a betörő elmenekült. A vakmerő betörőről tudósításunk a következő:

Sepsei Antal mezőrendőr, ma bejelentette a rendőrségen, hogy a körzetébe tartozó tanyákon betörő garázdálkodik.

Tegnap este Széll János makói gazda 208 számú tanyáján megjelent a betörő s feltörte a disznóolat, kieresztett 8 darab szép kövér disznót, hogy elhajtsa.

Amde a kutya ugatni kezdett. A nagy ugatásra felbőrdt a tanya őrszével megbízott béres. Revolverével két lövést tett a betörő felé, aki úgy megijedt, hogy futva manekült Földeák irányába. A nyolc disznó így aztán megmaradt. Nagybőrszerecsével járt ugyanezen betörő az előző estén Gazdag Mihály tanyáján. Itt a tanyát egy 80 éves öreg asszony őrizte, aki bizony nem nagyon mert kimenni a nagy kutyaugatásra. Itt aztán sikerült a betörőnek 8 tyukot ellopnia.

Az ismeretlen tolvajt nyomozza a rendőrség.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre 14 Kor.
Félévre 7 Kor.
Negyedévre 3 K 50 fill

Információk, inkassók, kates követelések megváltása, tranzakciók, fizetőképelen cégek szanalása, egyezségek financirozása, moratoriumok kieszközise es megallapodások létesitese a hitelezok meglátogatása kapcsán. LLOYD HITELVEDŐ EGYESÜLETE BUDAPEST, Andrássy-ut 24. Telefon 177-45, 42-43, 119-11. Sürgönyelm: Lloydbus. — Közbenjárók díjaztatnak.

Kiadó lakás.

A Pollák és Schwartz-féle fakereskedéssel átellenben levő 36. új számú ház bére kiadó. Értekezhetni: Mágori Sámuel tanítóval.

Földeladások.

Jóminőségű szántóföld 30-32 hold, a csinált ut mellett kedvező fizetési feltételek mellett sürgősen eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

GYAKORNOK

kezdő fizetéssel felvétetik

Iritz Gyula cégnél Makó.

Nincs többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

háziszer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, élítet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Iritz Sámuel özv. cég ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k "
" 5 éves kajszin barak	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " " "	3.— "

A valódiságért a cég felelőssége vállal.

A szegedi-utcán levő néhai Barczán Antalné örökösei tulajdonát képező kedvező fizetési feltételek mellett

ház eladó

Értekezni lehet

Dr. Dózsa Simon ügyvédnél Makón.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kapható

Csak rövid ideig! Ritka alkalom!

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletümből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

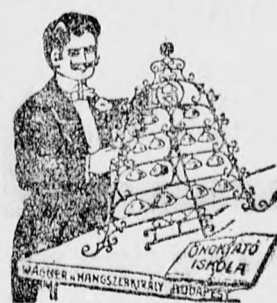
Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függő-petroléumlámpák, étkezés-, kávé- és teas-készletek, mosó-készletek, cipacka- és díszmű-árúk valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

mélyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen áruleszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szives támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház). **Skopál Ödön,**
üveg- és porcelán kereskedő.

Ujdonság! Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszeni Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 6 korona **Wagner Hangszer-Király** országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. szám alatt **Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra**

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszeni. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a melékett verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapesti, József-körút 15.z Fényképes árjegyzék ingyen. **Óvás: Figyeljen a pontos címre**

LEGUJABB
őszi és téli
RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok

a legegyszerűbb, a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltő Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök nemkülönbön női fehérneműek dus választékban olcsó szabott árakon kaphatók

Pártos E. és Társa
nagy női felöltők áruházában M a k ó n, F ő t é r Otthon-kávéház mellett.

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

A valódi Kölni-víz makói főraktára.	
Csillag krémje 1 korona	CSILLAG DROGUERIA Makó, Piactér, Kasznárlak. Gyógyáru raktár.
	Aether. Benzin. Glycerin. Vaselin. Kamfor. Sósav. Kénsav. Salétromsav. Szalmiáksó. Borax. Timsó. Panamagyökér. Dalmát rovarpor. Hevden-salicil (Deka 6 fill.
	Tengeri só kilója 44 fillér. Angol szódavegyt-sza kgr. 1'20 Kénmáz kilója 1 kor. 20 fill. Csukamájolaj 1'20
	Bel- és külföldi különlegességek.
Csillag-pouder 1 korona.	Nestle. Hydrama. Infantina. Pnespatone. Kufeka. Belső p és Van Houten Cacao. Gerbaud csokoládé. Tejucokor. BOROLIN LYSOFORM PETROL szappan szesz és só 50 fill. 70 fill. és 1'40 hajszes 50 fillér. Kalodont. Kalogen. Thymol 50 fill. Odol 1'90 és 1'10. Odontin 1'20. Trex-fogpor. Diana sésborszesz és egyéb Diana készítmények.
	Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas
Csillag-szappan 70 fill. ingyent minta.	Manikür és parfümcsesettak, francia szappanok és parfümök. Manikür-alkatrészek. Fésűk. Kelé. Gillette borotváló készülék. Tinea. rum- és likőressenciák. Háztartási cikkek, mosóporok 25 fillér. Vashall 25 fill. Irrigator 1 és fél literes első minőség 4 korona.
	ŐSZ HAJ fiatal színének visszaadására hajjifító 1 és 2 kor. Hajhullás elleni szer 1 és 2 korona. FOG- és szájpótlásra szávjíz 70 fill. fogpaszta 50 fill.
Dralle illusio: Ibolya. Gyöngyvirág. Orgona. Rózsa. Nareis. Orchidea. Szegfű. Heliotrop. stra.	

Ujdonság! **Csodaréztrombita!**

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”
országszerte elismert elsőrendű hangszer-áruhaza, Budapest, József-körút.

ényképes hangszerárjegyzék ingyen. - Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

I. helyen való betáblázásra

10000 koronán felüli bármilyen magas összeget elsőrendű külföldi pénzesoport utján csakis földre ajánlunk.

Régi kölcsönöket convertálunk! Semmiféle előzetes költséget nem fogadunk el.

Hosszu lejáratu törlesztéses kölcsönök

Hungária Bankiroda Budapest,
Podmaniczky-utca 71. — Makói kepiselet:
Stern Sámuel cégnél Makó, Deák Ferenc-utca 18. sz. aki felvilágosítást ad.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet újévtől kezdve Fötér, Breuer-féle gyógyszerár mellé helyeztem át. Dus választék mindennemű **ÓRÁKBAN ÉS ÉKSZEREKBE**n, valamint látszerokban. Javítások jutányos árban elfogadtatnak. Órák és ékszerek eladása jótállás mellett történik. A n. é. közönség b. pártfogását kérem. Tisztelettel **BUCSEK MIHÁLY** órák, ékszerész és látszerész.

Stóridi kizsárlás.

Lehírszerelés munká.

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat ujdonságok, női és leány felöltők, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztüm különlegességek, elegáns utcai és fogadó pongyolák, női aljak, bluzok, alsók, szőrme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fehérneműek

M A K Ó. h é r n e m ű e k F Ö T É R.

Király Lajos áruházában
legjutányosabban szerezhetők be.

Megérkezett

1000 darab női füző, kitünő minőség és legdivatosabb fazon, darabja 1 koronától 5 koronáig.

Alkalmi áruház. A Kossuth-szoborral szemben.